

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการอภิปรายผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์” จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 137 คน

ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วนตามลำดับดังต่อไปนี้

ผลการศึกษาจากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 137 คน สามารถจำแนกข้อมูลทั่วไปได้แก่

เพศ อายุ ภูมิลำเนา นับถือศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพเดิม ก่อนต้องโทษ รายได้ต่อเดือนก่อนเข้าอยู่ในเรือนจำ ประเภทของความผิด จำนวนครั้งที่เคยต้องโทษ เป็นนักโทษชั้น ระยะเวลากำหนดโทษจำคุก ได้รับโทษจำคุกมาแล้ว ประวัติการเจ็บป่วย ก่อนต้องโทษจำคุก ประวัติการเข้ารับการรักษาอาการป่วยก่อนต้องโทษ ลักษณะอาการเจ็บป่วย ที่เข้ารับการรักษาในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ความเพียงพอของจำนวนเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ความเพียงพอของจำนวนเจ้าหน้าที่ด้านอื่น ๆ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ความคล้อยคลึงของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กับโรงพยาบาลภายนอกการให้บริการด้านการรักษาพยาบาลของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	106	77.4
หญิง	31	22.6
รวม	137	100.0

จากตาราง 4.1 พบว่า ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.4 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 22.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 20 ปี	3	2.2
21-30 ปี	49	35.8
31-40 ปี	45	32.8
41-50 ปี	28	20.4
50 ปีขึ้นไป	12	8.8
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การศึกษาค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุมากที่สุด คือ อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.4 และช่วงอายุระหว่าง 50 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.8 และช่วงอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนาเดิมก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ภาคเหนือ	19	13.9
ภาคกลาง	42	30.65
ภาคใต้	8	5.8
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16	11.7
ภาคตะวันออก	4	2.9
กรุงเทพมหานคร	42	30.65
อื่น ๆ (ต่างประเทศ)	6	4.4
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลางและเขตกรุงเทพมหานครจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.65 และรองลงมาคือ มีภูมิลำเนาในเขตภาคเหนือ คิดเป็นร้อยละ 13.6 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คิดเป็นร้อยละ 11.7 ภาคใต้ คิดเป็นร้อยละ 5.8 และมีภูมิลำเนาอยู่ต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 4.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	114	83.2
คริสต์	12	8.8
อิสลาม	8	5.8
อื่น ๆ	3	2.2
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 83.2 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 8.8 ศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ 5.8 และนับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น ซิกข์ ลัทธิอื่น คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษา	10	7.3
ประถมศึกษา	39	28.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	44	32.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย	26	19.0
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	11	8.0
ปริญญาตรี	7	5.1
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต้น คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.5 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 19.0 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 8.0 ต่ำกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 7.3 และระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ระดับสถานภาพสมรสก่อนต้องโทษ

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	74	54.0
สมรส	28	20.4
หย่าร้าง	12	8.8
หม้าย	6	4.4
แยกกันอยู่	17	12.4
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผลการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ก่อนต้องโทษมีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา สมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 20.4 แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 12.4 หย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 8.8 และเป็นหม้าย คิดเป็นร้อยละ 4.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ระดับอาชีพเดิมก่อนต้องโทษ

อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรรม	14	10.2
รับจ้างทั่วไป	84	61.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	22	16.2
รับราชการ	8	5.8
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	1	0.7
นักเรียน/นักศึกษา	4	2.9
อื่น ๆ	4	2.9
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอาชีพเดิมก่อนต้องโทษคือรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาคืออาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 16.2 อาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 10.2 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 5.8 เป็นนักเรียน/นักศึกษา และอาชีพอื่น ๆ เช่น ทนายความ, ค้าขายมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 2.9 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ก่อนต้องโทษต่อเดือน

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 4,000 บาท	15	10.9
4,000-5,000 บาท	27	19.7
5,001-7,000 บาท	30	21.9
7,001-9,000 บาท	29	21.2
9,001-12,000 บาท	7	5.1
มากกว่า 12,000 บาท	29	21.2
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยรายได้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ 5,000-7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.9 รองลงมาคือ 7,001-9,000 บาท และมากกว่า 12,000 บาท มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 21.2 มีรายได้เฉลี่ย 4,000-5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.7 มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 4,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.9 และมีรายได้เฉลี่ย 9,001-12,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 5.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ประเภทของความผิด

ประเภทของความผิด	จำนวน	ร้อยละ
ความผิดต่อชีวิตร่างกาย	18	13.2
ความผิดต่อเพศ	6	4.4
ความผิดต่อทรัพย์สิน	29	21.2
ความผิด พ.ร.บ.ยาเสพติด	78	56.9
ความผิดฐานประมาท	6	4.3
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการศึกษาประเภทของความผิด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประเภทของความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมาคือ ความผิดต่อทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ความผิดต่อชีวิตร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 13.2 ความผิดต่อเพศ คิดเป็นร้อยละ 4.4 และความผิดฐานประมาท คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
จำนวนครั้งที่ต้องโทษ

จำนวนครั้งที่ต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	91	66.4
ครั้งที่ 2	25	18.2
ครั้งที่ 3	10	7.3
มากกว่า 3 ครั้ง	11	8.1
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผลการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องโทษเป็นครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาต้องโทษครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 18.2 ต้องโทษมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.1 ต้องโทษครั้งที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตามชั้นของผู้ต้องขัง

ชั้นของผู้ต้องขัง	จำนวน	ร้อยละ
ชั้นเยี่ยม	71	51.8
ชั้นดีมาก	21	15.4
ชั้นดี	13	9.5
ชั้นกลาง	31	22.6
ชั้นเลว	1	0.7
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผลการศึกษาชั้นของผู้ต้องขังกกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ ชั้นกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.6 ชั้นดีมาก คิดเป็นร้อยละ 15.4 ชั้นดี คิดเป็นร้อยละ 9.5 และชั้นเลวคิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามระยะเวลากำหนดโทษจำคุก

ระยะเวลากำหนดโทษจำคุก	จำนวน	ร้อยละ
1-10 ปี	83	60.6
11-20 ปี	23	16.8
21-30 ปี	11	8.0
31-40 ปี	11	8.0
41-50 ปี	3	2.2
51-ตลอดชีวิต	6	4.4
รวม	137	100

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผลการศึกษากลุ่มตัวอย่าง มีกำหนดโทษจำคุกเฉลี่ยระหว่าง 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.6 รองลงมา กำหนดโทษเฉลี่ยระหว่าง 11-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.8 กำหนดโทษเฉลี่ยระหว่าง 21-30 ปี และ 31-40 ปี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 8.0 กำหนดโทษเฉลี่ยระหว่าง 51-ตลอดชีวิต คิดเป็นร้อยละ 4.4 และกำหนดโทษ เฉลี่ยระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.2ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ระยะเวลาที่ถูกจำคุกมาแล้ว

ระยะเวลาที่ถูกจำคุกมาแล้ว	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	80	58.4
5-10 ปี	41	29.9
มากกว่า 10 ปี	16	11.7
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการศึกษาค่าเฉลี่ยระยะเวลาที่ผู้ต้องขังถูกจำคุกมาแล้ว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ถูกจำคุกมาแล้ว เฉลี่ยน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมาเฉลี่ย 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.9 และน้อยสุดเฉลี่ยมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ประวัติการเจ็บป่วยก่อนต้องโทษ

ประวัติการเจ็บป่วยก่อนต้องโทษ	จำนวน	ร้อยละ
โรคทั่วไป	76	55.5
ศัลยกรรม	10	7.3
โรคติดเชื้อเอดส์, วัณโรค	26	19.0
ป่วยเรื้อรัง (มะเร็ง, ไต)	3	2.2
คลอดบุตร	3	2.2
โรคอื่น ๆ	19	13.8
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาประวัติการเจ็บป่วยของผู้ต้องขัง ก่อนต้องโทษ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ป่วยด้วยโรคทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมาโรคติดเชื้อเอดส์, วัณโรค คิดเป็นร้อยละ 19.0 โรคอื่น ๆ เช่น ศัลยกรรม คิดเป็นร้อยละ 7.3 และโรคป่วยเรื้อรัง (มะเร็ง, ไต) และคลอดบุตร คิดเป็นร้อยละ 2.2 เป็นจำนวนเท่ากัน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประวัติ
การเข้ารับการรักษาก่อนต้องโทษประเภทของโรงพยาบาล
ที่ทำการรักษาก่อนต้องโทษ

ประเภทของโรงพยาบาล	จำนวน	ร้อยละ
โรงพยาบาลของรัฐ	74	54.0
โรงพยาบาลเอกชน	29	21.2
อื่น ๆ	34	24.8
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการศึกษาประวัติการเข้ารับการรักษาก่อนต้องโทษประเภทของโรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมา เคยเข้ารับการรักษาสถานที่อื่น ๆ เช่น วัด, ไม่ได้รับการรักษาหรือรักษาที่บ้าน คิดเป็น ร้อยละ 24.8 และ ที่โรงพยาบาลเอกชน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
การเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาที่ทัณฑสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์

การเจ็บป่วย	จำนวน	ร้อยละ
โรคทั่วไป	40	29.2
ศัลยกรรม	18	13.1
โรคติดเชื้อเอดส์, วัณโรค	42	30.7
ป่วยเรื้อรัง (มะเร็ง, ไต)	10	7.3
โรคอื่น ๆ	27	19.7
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการศึกษาผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาที่ทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ส่วนใหญ่ เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเอชไอวี, วัณโรค คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมา โรคทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 29.2 โรคอื่น ๆ เช่น ไม่นิเกอรน กระเพาะ เครียด คิดเป็นร้อยละ 19.7 โรคศัลยกรรม คิดเป็นร้อยละ 13.1 และ ป่วยเรื้อรัง (มะเร็ง,ไต) คิดเป็นร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ด้านสังคมสงเคราะห์

ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ด้านสังคมสงเคราะห์	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	102	74.5
ไม่เพียงพอ	35	25.5
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผลการศึกษาจำนวนเจ้าหน้าที่ด้านสังคมสงเคราะห์ มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการขอรับการสงเคราะห์ของผู้ต้องขังในทันตสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าจำนวนนักสังคมสงเคราะห์มีจำนวนเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 74.5 และรองลงมาคือ ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านอื่น ๆ

ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านอื่น ๆ	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	94	68.6
ไม่เพียงพอ	43	31.4
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผลการศึกษา จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านอื่น ๆ มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการ กับผู้ต้องขังในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่มีจำนวนเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 68.6 และรองลงมาคือไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19

จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ความคล้ายคลึงของ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
และโรงพยาบาลภายนอก

ความคล้ายคลึงของ ทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์กับโรงพยาบาลภายนอก	จำนวน	ร้อยละ
มีลักษณะคล้ายคลึง	92	67.2
มีลักษณะแตกต่าง	45	32.8
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผลการศึกษา ความคล้ายคลึงของสถานที่บริเวณภายในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์และโรงพยาบาลภายนอก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คิดเป็น ร้อยละ 67.2 และรองลงมา มีลักษณะแตกต่างกัน คิดเป็น ร้อยละ 32.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20
จำนวนและอัตราส่วนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
การให้บริการของทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

การให้บริการของ ทัศนสถาน โรงพยาบาล ราชทัณฑ์	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	47	34.3
ดี	67	48.9
พอใช้	23	16.8
รวม	137	100.0

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผลการศึกษาการให้บริการด้านการรักษาพยาบาล
ของทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ
48.9 รองลงมาคือ ดีมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3 และพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์

ตารางที่ 4.21

จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านประสพการณ์การขอรับบริการ
ด้านสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วย
ต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์

ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านประสพการณ์การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถาน		
1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของงานสังคมสงเคราะห์ที่นักสังคมสงเคราะห์ได้จัดขึ้น	69.34 (95)	30.66 (42)
2. ท่านรู้จักงานสังคมสงเคราะห์ก่อนที่จะเข้ารับการรักษาในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	50.36 (69)	49.64 (68)
ค่าเฉลี่ยรวม	59.85 (82)	40.15 (55)

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยด้านประสพการณ์การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดังนี้

- ผู้ต้องขังป่วยเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของงานสังคมสงเคราะห์ ที่นักสังคมสงเคราะห์ได้ จัดขึ้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 69.34 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 30.66

- ผู้ต้องขังป่วยรู้จักงานสังคมสงเคราะห์ ก่อนที่จะเข้ารับการรักษาในทัณฑสถานโรงพยาบาล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 50.36 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 49.64

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัจจัยด้านการ ับบริการงานสังคมสงเคราะห์ ที่มีผลกับทัศนคติของผู้ต้องขังต่อระบบงาน สังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ โดยมีประสพการณ์การขอรับการบริการด้านสังคมสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตอบว่าใช่ ($\bar{X} = 59.85$) และประเด็นที่ผู้ต้องขังป่วยเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของงานสังคมสงเคราะห์ ที่นักสังคมสงเคราะห์ ได้จัดขึ้น ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 69.34 รองลงมา ผู้ต้องขังป่วยรู้จักงานสังคมสงเคราะห์ ก่อนที่จะเข้ารับการรักษาในทัณฑสถานโรงพยาบาล ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 50.36 การที่ผู้ต้องขังป่วยเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของงานสังคมสงเคราะห์และรู้จักงานสังคมสงเคราะห์ มาก่อน แสดงให้เห็นว่าระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานค่อนข้างมีประสิทธิภาพ มีความชัดเจน ผู้ต้องขังป่วยจึงให้ความสนใจในการเข้ารับบริการ และมีความรู้ความเข้าใจ มีประสพการณ์ที่ดี

ตารางที่ 4.22

จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านความถี่ในการขอรับการสงเคราะห์
ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงาน
สังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านความถี่ในการขอรับการสงเคราะห์		
1. ท่านเคยได้รับการด้านสังคมสงเคราะห์ใน ทัณฑสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์มากกว่า 1 ครั้ง	64.23 (88)	35.77 (49)
2. เมื่อท่านมีปัญหาความเดือดร้อนท่านจะนึกถึงนักสังคม สงเคราะห์ก่อนเจ้าหน้าที่อื่นในเรือนจำ	58.39 (80)	41.61 (57)
3. ท่านมีความคุ้นเคยกับนักสังคมสงเคราะห์เป็นอย่างดี	40.88 (56)	59.12 (81)
ค่าเฉลี่ยรวม	54.51 (75)	45.16 (62)

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยด้านความถี่ในการขอรับการสงเคราะห์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ดังนี้

- ผู้ต้องขังป่วยเคยได้รับการด้านสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มากกว่า 1 ครั้ง พบว่า ส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 64.23 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 35.77 โดยภาพรวมกลุ่มอย่างเคยได้รับการด้านสังคมสงเคราะห์
- ผู้ต้องขังป่วยเมื่อมีปัญหาความเดือดร้อน จะนึกถึงนักสังคมสงเคราะห์ก่อนเจ้าหน้าที่อื่นในทัณฑสถาน พบว่า ส่วนใหญ่ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 58.39 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 41.61 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเมื่อมีปัญหาความเดือดร้อนจะนึกถึงนักสงเคราะห์
- ผู้ต้องขังป่วยมีความคุ้นเคยกับนักสังคมสงเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 59.12 และตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 40.88 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างไม่มีความคุ้นเคยกับนักสังคมสงเคราะห์

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัจจัยด้านการ รับบริการงานสังคมสงเคราะห์ ที่มีผลกับทัศนคติของผู้ต้องขังต่อระบบงาน สังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ โดยมีความถี่ในการขอรับการสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งคำตอบว่าใช่ ($\bar{X} = 54.51$) ในทุกด้าน และประเด็นที่ผู้ต้องขังป่วยเคยได้รับการด้านสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มากกว่า 1 ครั้ง ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 64.23 รองลงมาเมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหาความเดือดร้อน จะนึกถึง นักสังคมสงเคราะห์ก่อนเจ้าหน้าที่อื่นในทัณฑสถาน ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 58.39 และมีความคุ้นเคยกับนักสังคมสงเคราะห์ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 41.61 แสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังป่วยมีความไว้วางใจ มีสัมพันธภาพที่ดีต่อนักสังคมสงเคราะห์ และเชื่อมั่นในกระบวนการสังคมสงเคราะห์เพราะบริการที่เคยได้รับ สามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของผู้ต้องขังป่วยได้

ตารางที่ 4.23

จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านปัญหาความต้องการ การขอรับบริการ
ด้านสังคมสงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์
กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์
ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ใน ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านปัญหาความต้องการ การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ จากนักสังคมสงเคราะห์		
1. นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสิ่งของที่ จำเป็นให้กับผู้ต้องขังป่วย	77.37 (106)	22.63 (31)
2. นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อกับญาติ ให้กับผู้ต้องขังป่วย	75.18 (103)	24.82 (34)
3. นักสังคมสงเคราะห์มีการเตรียมความพร้อมในการจัด กิจกรรมกลุ่มให้กับผู้ต้องขังทุกคน	72.26 (99)	27.74 (38)
4. นักสังคมสงเคราะห์จัดหาทรัพยากรภายนอกต่าง ๆ เข้ามา สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขัง	71.53 (98)	28.47 (39)
5. เมื่อท่านมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ให้คำแนะนำปรึกษา อย่างสม่ำเสมอ	66.42 (91)	33.58 (46)
ค่าเฉลี่ยรวม	72.50 (99)	27.40 (38)

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัยด้านปัญหาความต้องการ การขอรับบริการด้านสังคม
สงเคราะห์ จากนักสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคม
สงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดังนี้

- นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นให้กับผู้ต้องขัง
ป่วย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 77.37 และตอบว่าไม่ใช่คิดเป็น

ร้อยละ 22.63 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่านักสังคมสงเคราะห์ ให้ความช่วยเหลือในการ จัดหาสิ่งของที่จำเป็นให้กับผู้ต้องขังป่วย

- นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อกับญาติให้กับผู้ต้องขังป่วย พบว่าส่วนใหญ่ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 75.18 และตอบว่า ไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 24.82 โดย ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างได้รับความช่วยเหลือในการติดต่อกับญาติ จากนักสังคมสงเคราะห์

- นักสังคมสงเคราะห์มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ให้กับ ผู้ต้องขังป่วย ทุกคน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 72.26 และตอบว่า ไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 27.74 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่านักสังคมสงเคราะห์มีการเตรียมความพร้อม ในการจัดกิจกรรมกลุ่มให้กับผู้ต้องขังป่วยทุกคน

- นักสังคมสงเคราะห์จัดหาทรัพยากรภายนอกเข้ามาสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขัง ป่วย พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 71.53 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็น ร้อยละ 28.47 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่า นักสังคมสงเคราะห์จัดหาทรัพยากร ภายนอกเข้ามาสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วย

- เมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ ให้คำแนะนำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ พบว่า ส่วนใหญ่ตอบว่า ใช่ คิดเป็นร้อยละ 66.42 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 33.58 โดย ภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเมื่อมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีปัญหาความต้องการ การขอรับบริการด้านสังคม สงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าตอบว่าใช่ ($\bar{X} = 72.50$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่นักสังคมสงเคราะห์ ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาสิ่งของที่จำเป็นให้กับผู้ต้องขังป่วย ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 77.37 รองลงมา นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อกับญาติให้กับผู้ต้องขังป่วย ตอบว่า ใช่ คิดเป็น ร้อยละ 75.18 แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้ต้องขังป่วย มีปัญหาความเดือดร้อนก็จะได้รับ บริการด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เหมาะสมตรงกับความต้องการ และบริการต่าง ๆ ที่ทัณฑสถาน จัดให้ มีความหลากหลายเพียงพอ

ตารางที่ 4.24

จำนวนและร้อยละของปัจจัยด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากงาน
สังคมสงเคราะห์ ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วย
ต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์

ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
ด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากงานสังคมสงเคราะห์		
1. รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์มีวัตถุประสงค์มุ่งช่วยเหลือ ผู้ต้องขังให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัตภาพ	85.4 (117)	14.6 (20)
2. การช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาความเดือดร้อนเป็นงานสังคม สงเคราะห์อย่างหนึ่ง	84.67 (116)	15.33 (21)
3. งานสังคมสงเคราะห์มีส่วนช่วยแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนา ผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี	83.21 (114)	16.79 (23)
4. งานสังคมสงเคราะห์ค้ำประกันถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็น มนุษย์	83.21 (114)	16.79 (23)
5. นักสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำมีบทบาทหน้าที่คือ การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟูป้องกันและพัฒนาผู้ต้องขัง	82.48 (113)	17.52 (24)
6. ผู้ต้องขังได้รับการสงเคราะห์ตามรูปแบบของงานสังคม สงเคราะห์อย่างเท่าเทียมกัน	82.48 (113)	17.52 (24)
7. รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์มีส่วนช่วยลดช่องว่าง ระหว่างผู้ต้องขังกับสังคมภายนอกได้	79.56 (109)	20.44 (28)
8. การให้คำปรึกษาแนะนำเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือทาง สังคมสงเคราะห์	78.83 (108)	21.17 (29)
9. งานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถช่วยเหลือ ตนเองได้ต่อไป	75.91 (104)	24.09 (33)

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์ กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
10. งานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ท่านได้คลายความทุกข์	74.45 (102)	25.55 (35)
11. การจัดให้มีดนตรี กีฬา การออกกำลังกาย เป็นวิธีการหนึ่ง ของงานสังคมสงเคราะห์	73.72 (101)	26.28 (36)
12. ท่านสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยอาศัยวิธีการสังคม สงเคราะห์	69.34 (95)	30.66 (42)
13. นักสังคมสงเคราะห์สามารถแก้ไขปัญหาด้านจิตใจให้กับ ผู้ต้องขังได้	69.34 (95)	30.66 (42)
14. รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานมีเพียงพอ กับความต้องการของท่าน	65.69 (90)	34.31 (47)
15. งานสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่มุ่งช่วยเหลือผู้รับบริการเป็น รายบุคคล	40.88 (56)	59.12 (81)
16. งานสังคมสงเคราะห์เป็นการช่วยเหลือด้วยเงินสิ่งของต่าง ๆ เท่านั้น	37.23 (51)	62.77 (86)
รวม	72.90 (100)	27.10 (37)

จากตารางที่ 4.24 พบว่าปัจจัยด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากงานสังคมสงเคราะห์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดังนี้

- รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์มีวัตถุประสงค์มุ่งช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วย ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัธยาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 85.4 และตอบว่าไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 14.6 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่ารูปแบบงานสังคมสงเคราะห์ มีวัตถุประสงค์มุ่งช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วยให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัธยาศัย

- การช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาความเดือดร้อนเป็นงานสังคมสงเคราะห์อย่างหนึ่ง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 84.67 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 15.33 โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ว่าการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาความเดือดร้อนเป็นงานสังคมสงเคราะห์อย่างหนึ่ง
- งานสังคมสงเคราะห์มีส่วนช่วยแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 83.21 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 16.79 โดยภาพรวมมองว่านักสังคมสงเคราะห์ มีส่วนช่วยแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดี
- งานสังคมสงเคราะห์คำนึงถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 83.21 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 16.79 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่างานสังคมสงเคราะห์คำนึงถึงคุณค่าศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์
- นักสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำมีบทบาทหน้าที่ คือ การแก้ไข บำบัดฟื้นฟูป้องกัน และพัฒนาผู้ต้องขัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 82.48 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 17.52 โดยภาพรวมมองว่านักสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำมีบทบาทหน้าที่คือการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ป้องกัน และพัฒนาผู้ต้องขัง
- ผู้ต้องขังป่วยได้รับการสงเคราะห์ตามรูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์อย่างเท่าเทียมกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 82.48 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 17.52 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังป่วยได้รับการสงเคราะห์ตามรูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์อย่างเท่าเทียมกัน
- รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์มีส่วนช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้ต้องขังกับสังคมภายนอกได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 79.56 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 20.44 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่ารูปแบบงานสังคมสงเคราะห์ มีส่วนช่วยลดช่องว่างระหว่างผู้ต้องขังกับสังคมภายนอกได้
- การให้คำปรึกษาแนะนำเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยเหลือทางสังคมสงเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่า ใช่ คิดเป็นร้อยละ 78.83 และตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 21.17 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ
- งานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้ต่อไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 75.91 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 24.09 โดยภาพรวมมองว่า งานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังป่วยสามารถช่วยเหลือตนเองได้ต่อไป

- งานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังได้คลายความทุกข์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 74.45 และตอบว่า ไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 25.55 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่างานสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังป่วยได้คลายความทุกข์
- การจัดให้มีดนตรี กีฬา การออกกำลังกาย เป็นวิธีการหนึ่งของงานสังคมสงเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 73.72 และตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 26.28 โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจว่า การจัดให้มีดนตรี กีฬา การออกกำลังกาย เป็นวิธีการหนึ่งของงานสังคมสงเคราะห์
- ผู้ต้องขังป่วยสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยอาศัยวิธีการทางสังคมสงเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 69.34 และตอบว่าไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 30.66 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ
- นักสังคมสงเคราะห์สามารถแก้ไขปัญหาด้านจิตใจให้กับผู้ต้องขังได้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 69.34 และตอบไม่ใช่คิดเป็นร้อยละ 30.66 โดยภาพรวมมองว่า นักสังคมสงเคราะห์สามารถแก้ไขปัญหาด้านจิตใจให้กับผู้ต้องขังได้
- รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มีความเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังป่วย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่า ใช่ คิดเป็นร้อยละ 65.69 และ ตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 34.31 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่ารูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีความเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังป่วย
- งานสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่มุ่งช่วยเหลือผู้รับบริการเป็นรายบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 59.12 และตอบใช่ คิดเป็นร้อยละ 40.88 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมองว่างานสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่มุ่งช่วยเหลือผู้รับบริการเป็นรายบุคคล
- งานสังคมสงเคราะห์เป็นการช่วยเหลือ ด้านเงินสิ่งของต่าง ๆ เท่านั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 62.77 และตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 37.23 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ว่าสังคมสงเคราะห์ไม่ได้เป็นการช่วยเหลือด้วยเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ เท่านั้น

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรูปแบบบริการที่ได้รับจากงานสังคมสงเคราะห์ ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าตอบว่าใช่ ($\bar{X} = 72.90$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ที่มีวัตถุประสงค์มุ่งช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วย ให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัตภาพ ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 85.4 รองลงมา การช่วยเหลือผู้ที่มี

ปัญหาความเดือดร้อนเป็นงานสังคมสงเคราะห์อย่างหนึ่ง ตอบว่าใช่ คิดเป็นร้อยละ 84.67 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบบริการที่ทันสถานการณ์ได้จัดให้มีความหลากหลาย เพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังป่วย

ทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ เป็นลักษณะรายบุคคล กลุ่ม และชุมชน โดยการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และปรัชญาในการทำงาน ตลอดจนหลักการและวิธีการสังคมสงเคราะห์อย่างแท้จริง ส่งผลให้ผู้ต้องขังได้รับบริการที่เป็นธรรม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

ตารางที่ 4.25

สรุปรวมจำนวน และร้อยละของปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ของบริการงานสังคมสงเคราะห์ ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

สรุปปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	คำตอบ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ด้านประสบการณ์การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์	59.85 (82)	40.15 (55)
2. ด้านความถี่ในการขอรับบริการสงเคราะห์	54.51 (75)	45.16 (62)
3. ด้านปัญหาความต้องการ การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์	72.50 (99)	27.40 (38)
4. ด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากนักสังคมสงเคราะห์	72.90 (100)	27.10 (37)
เฉลี่ยรวม	64.94 (89)	34.95 (48)

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ปัจจัยด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากนักสังคมสงเคราะห์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.90 รองลงมา คือปัจจัยด้านปัญหาความต้องการ การขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 72.50 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 59.85 และปัจจัยด้านความถี่ในการขอรับบริการสงเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 54.51 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังป่วยให้ความสำคัญกับรูปแบบบริการที่ได้รับจากนักสังคมสงเคราะห์มากที่สุด เพราะเมื่อผู้ต้องขังมีปัญหาความเดือดร้อนในด้านต่าง ๆ หากทัณฑสถานจัดบริการที่มีรูปแบบเหมาะสม หลากหลาย และสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของผู้ต้องขัง ส่งผลให้ภาพรวมของระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหา ความเดือดร้อน ต้องการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์จาก นักสังคมสงเคราะห์แล้วได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างเหมาะสมก็จะส่งผลให้ผู้ต้องขังป่วยมีทัศนคติที่ดีต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มากยิ่งขึ้น ส่วนปัจจัยด้านประสิทธิภาพการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์นั้น ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมีประสิทธิภาพการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์อยู่ในระดับปานกลาง โดยเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และมีความรู้มีความเข้าใจในกระบวนการงานสังคมสงเคราะห์ และมีความถี่ในการขอรับบริการสงเคราะห์ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ในการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 64.94$)

ตอนที่ 3 ทักษะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ตารางที่ 4.26

จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทักษะของ
ผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านผู้ให้บริการ
(ตัวนักสังคมสงเคราะห์)

ทักษะของผู้ต้องขังป่วยต่อ ระบบงานสังคมสงเคราะห์ใน ทัณฑสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ผู้ให้บริการ (ตัวนักสังคม สงเคราะห์)								
1. นักสังคมสงเคราะห์ พุดจา สภาพ อ่อนโยน โดยไม่ใช้ ความรุนแรง	35 (48)	50.4 (69)	9.5 (13)	2.9 (4)	2.2 (3)	.13	864	เห็นด้วย มาก
2. นักสังคมสงเคราะห์ วางตัว เหมาะสมทั้งต่อเจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขัง	31.4 (43)	52.6 (72)	12.4 (17)	2.9 (4)	0.7 (1)	.11	783	เห็นด้วย มาก
3. นักสังคมสงเคราะห์มีการแต่ง กายดี ทำทางการเดิน การนั่ง ที่เหมาะสม	24.8 (34)	59.9 (82)	13.1 (18)	1.5 (2)	0.7 (1)	.07	709	เห็นด้วย มาก
4. นักสังคมสงเคราะห์มีความ เชื่อมั่นในตนเองและเป็น แบบอย่างที่ดี	2.99 (41)	50.4 (69)	16.1 (22)	2.2 (3)	1.5 (2)	.05	825	เห็นด้วย มาก
5. นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้มี น้ำใจเสียสละเพื่อประโยชน์ ส่วนร่วม	25.5 (35)	51.1 (70)	21.2 (29)	0.7 (1)	1.5 (2)	.99	795	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
6. นักสังคมสงเคราะห์สามารถช่วยท่านแก้ไขปัญหาได้	27.0 (37)	48.9 (67)	18.2 (25)	2.9 (4)	2.9 (4)	.94	914	เห็นด้วยมาก
7. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์	25.5 (35)	45.5 (62)	27 (37)	0.7 (1)	1.5 (2)	.93	828	เห็นด้วยมาก
8. นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ที่มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวางและทันเหตุการณ์อยู่เสมอ	22.6 (31)	48.9 (67)	24.1 (33)	3.6 (5)	0.7 (1)	.89	820	เห็นด้วยมาก
9. นักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้มีความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดี	19.0 (26)	53.3 (73)	23.4 (32)	3.6 (5)	0.7 (1)	.86	788	เห็นด้วยมาก
10. หากท่านมีปัญหาหรือความลับท่านอยากเล่าให้นักสังคมสงเคราะห์ฟัง	22.6 (31)	38.7 (53)	31.4 (43)	4.4 (6)	2.9 (4)	.74	795	เห็นด้วยมาก

$\bar{X}$ รวม 3.97 S.D.= .812

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านผู้ให้บริการ (ตัวนักสังคมสงเคราะห์) ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ พุดจาสุภาพ อ่อนโยน โดยไม่ใช้ความรุนแรง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 35.0 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่าวางตัวเหมาะสมทั้งต่อเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 31.4 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่า มีการแต่งกายดี ทำทาง การเดิน การนั่งที่เหมาะสม อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 24.8 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่ามีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 29.9 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่าเป็นผู้ที่มีน้ำใจ เสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย อย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 25.5 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่าสามารถช่วยผู้ต้องขัง ป่วยแก้ไขปัญหาได้ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่าง ยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่ามีความเชื่อมั่นต่อการ ปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมาอยู่ในระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 25.5 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ทั่วไป อย่างกว้างขวาง และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาอยู่ใน ระดับ ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 24.1 โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89
  - กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดี อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาอยู่ในระดับ ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 23.4 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86
  - กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อนักสังคมสงเคราะห์ ว่าเมื่อมีปัญหา หรือความลับ ยากที่จะเล่าให้นักสังคมสงเคราะห์ฟัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 38.7 รองลงมาอยู่ใน ระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 31.4 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74
- สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านผู้ให้บริการ (ตัวนักสังคมสงเคราะห์) เห็นด้วยเป็นอย่างมาก ($\bar{X} = 3.97$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น นักสังคมสงเคราะห์ พุดจาสภาพ อ่อนโยน โดยไม่ใช้ ความรุนแรง ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมานักสังคมสงเคราะห์วางตัวเหมาะสมทั้งต่อเจ้าหน้าที่และ

ผู้ต้องขัง ($\bar{X} = 4.11$) และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหาหรือความลำบากเล่าให้นักสังคมสงเคราะห์ฟัง ($\bar{X} = 3.74$) แสดงให้เห็นว่า นักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทหรือมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่เหมาะสมในทุกด้านทั้งพฤติกรรมตามบทบาทในการเป็นวิชาชีพและบทบาทหน้าที่ตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดรวมถึงบทบาทหน้าที่ ที่ทัศนสถานได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมเป็นที่ยอมรับของผู้ต้องขังป่วย

ตารางที่ 4.27

จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทัศนระของผู้ต้องขังป่วย

ต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ

วิธีการบริการ ระยะเวลาการให้บริการ)

ทัศนระของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ วิธีการบริการ ระยะเวลาการให้บริการ)								
1. ท่านได้รับการชี้แจงจากนักสังคมสงเคราะห์ในเรื่องสิทธิและบริการต่าง ๆ	26.3 (36)	53.3 (73)	15.3 (21)	3.6 (5)	1.5 (2)	3.99	.836	เห็นด้วยมาก
2. นักสังคมสงเคราะห์มีความรับผิดชอบในการทำกลุ่มบำบัดและให้บริการเป็นอย่างดี	28.5 (39)	40.1 (55)	6.3 (36)	2.9 (4)	2.2 (3)	3.90	.926	เห็นด้วยมาก
3. นักสังคมสงเคราะห์รับฟังความคิดเห็นของผู้ต้องขังป่วยเสมอ	24.1 (33)	49.6 (68)	19.7 (27)	5.1 (7)	1.5 (2)	3.90	.877	เห็นด้วยมาก

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4. เมื่อท่านมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือท่านเป็นอย่างดี	22.6 (31)	46 (63)	27.7 (38)	1.5 (2)	2.2 (3)	3.85	.862	เห็นด้วยมาก
5. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์อย่างสะดวกและรวดเร็ว	24.8 (34)	2.3 (58)	27.7 (38)	2.2 (3)	2.9 (4)	3.84	.925	เห็นด้วยมาก
6. นักสังคมสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้กับผู้ต้องขังทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ	24.1 (33)	43.8 (60)	26.3 (36)	3.6 (5)	2.2 (3)	.84	909	เห็นด้วยมาก

$\bar{X}$ รวม 3.88 S.D.= .889

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการวิธีการบริการ ระยะเวลาการให้บริการ) ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติระบบการให้บริการว่า ได้รับการชี้แจงจากนักสังคมสงเคราะห์ในเรื่องสิทธิ และบริการต่าง ๆ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างส่วนใหญ่ยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 26.3 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อระบบการให้บริการว่า นักสังคมสงเคราะห์มีความรับผิดชอบในการทำกลุ่มบำบัดและการให้บริการเป็นอย่างดี อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 28.5 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อระบบการให้บริการของนักสังคมสงเคราะห์ รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้ต้องขังป่วยเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 24.1 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อระบบการให้บริการว่าเมื่อมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วยเป็นอย่างดี อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 27.7 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85
- กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติระบบการให้บริการว่า ได้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์อย่างสะดวกและรวดเร็ว อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 24.8 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84
- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อระบบการให้บริการว่า นักสังคมสงเคราะห์ได้เปิดโอกาส ให้ผู้ต้องขังป่วยทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 26.3 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง มีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีทัศนคติต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนคติสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ วิธีการ บริการ ระยะเวลาการให้บริการ) เห็นด้วยเป็นอย่างมาก ($\bar{X} = 3.88$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น ด้านผู้ต้องขังป่วยได้รับการชี้แจงจากนักสังคมสงเคราะห์ในเรื่องสิทธิและ บริการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา นักสังคมสงเคราะห์มีความรับผิดชอบในการทำกลุ่มบำบัดและให้บริการเป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.90$) และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือนักสังคมสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้กับผู้ต้องขังทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ ($\bar{X} = 3.84$) แสดงให้เห็นว่าระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนคติสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีขั้นตอนกระบวนการที่ชัดเจน มีหลักการและวิธีการที่เป็น แนวทางการปฏิบัติเดียวกัน ผู้ต้องขังได้รับสิทธิต่าง ๆ ตามข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ อย่างเป็นธรรม โดยมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ผู้ต้องขังทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.28

จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทักษะของ
ผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถาน
โรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านสถานที่
ในการให้บริการ

ทักษะของผู้ต้องขังป่วยต่อ ระบบงานสังคมสงเคราะห์ใน ทัศนสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสถานที่ในการให้บริการ								
1. ทัศนสถานจัดให้มีห้อง หรือ สถานที่เฉพาะเพื่อการ สัมภาษณ์ให้การปรึกษา แนะนำผู้ต้องขัง	28.5 (39)	38 (52)	26.3 (36)	4.4 (6)	2.9 (4)	3.85	.984	เห็นด้วย มาก
2. สถานที่ปฏิบัติงานของนัก สังคมสงเคราะห์มีความ เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อ การปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ	24.8 (34)	40.9 (56)	27.7 (38)	4.4 (6)	2.2 (3)	3.82	.933	เห็นด้วย มาก
3. ในทัศนสถานได้จัดให้มี สถานที่หรืออำนวยความสะดวก สะดวกให้ผู้ต้องขังสามารถ ติดต่อกับนักสังคมสงเคราะห์ ได้หลายทาง เช่น ติดตั้งตู้แดง เพื่อให้ผู้ต้องขังยื่นคำร้อง หรือติดต่อผ่านฝ่ายควบคุม และติดต่อกับนักสังคม สงเคราะห์โดยตรง	23.4 (32)	41.6 (57)	29.2 (40)	2.9 (4)	2.9 (4)	3.80	.933	เห็นด้วย มาก

$\bar{X}$ รวม 3.82 S.D.= .950

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ทักษะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านสถานที่ในการให้บริการ ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะต่อสถานที่ในการให้บริการว่า ทัณฑสถานจัดให้มีห้องหรือสถานที่เฉพาะเพื่อการสัมภาษณ์ให้การปรึกษาแนะนำผู้ต้องขัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 28.5 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะต่อสถานที่ในการให้บริการว่า สถานที่ปฏิบัติงานของ นักสังคมสงเคราะห์มีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.9 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 24.8 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะต่อสถานที่ในการให้บริการว่า ทัณฑสถานจัดให้มีห้องหรือสถานที่เฉพาะเพื่อการสัมภาษณ์ให้การปรึกษาแนะนำผู้ต้องขัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 29.2 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านสถานที่ในการให้บริการ เห็นด้วยเป็นอย่างมาก ($\bar{X} = 3.82$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น ทัณฑสถานจัดให้มีห้อง หรือสถานที่เฉพาะเพื่อการสัมภาษณ์ให้การปรึกษาแนะนำผู้ต้องขัง ($\bar{X} = 3.85$) รองลงมา สถานที่ปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์มีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.82$) และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือในทัณฑสถานได้จัดให้มีสถานที่หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องขังสามารถติดต่อกับนักสังคมสงเคราะห์ได้หลายทาง เช่น ติดตั้งตู้แดงเพื่อให้ผู้ต้องขังยื่นคำร้อง หรือติดต่อผ่านฝ่ายควบคุม และติดต่อกับนักสังคมสงเคราะห์โดยตรง ($\bar{X} = 3.80$) แสดงให้เห็นว่า สถานที่ในการให้บริการก็เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากสภาพห้องที่ ปลอดภัย โปร่ง สะอาด ตลอดจนบรรยากาศในห้องที่สงบเงียบไม่มีเสียงรบกวน จะส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุขอารมณ์ดี ผู้ต้องขังที่มาใช้บริการก็จะรู้สึกปลอดภัยเพราะบางครั้งไม่อยากจะให้ผู้อื่นได้ยินหรือรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ หรือเป็นข้อคับข้องใจของตนเอง ซึ่งตามหลักการวิธีการทางสังคมสงเคราะห์เรื่องสถานที่ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อีกทั้งตามข้อกำหนดมาตรฐานเรือนจำ 10 ด้านของกรมราชทัณฑ์ก็ได้กำหนดให้ทุกเรือนจำ/ทัณฑสถานต้องจัดให้มีสถานที่เฉพาะในการให้บริการ ดังนั้นเรือนจำ/

ทัศนสถานใดที่มีการจัดสถานที่ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมจึงมักจะส่งเสริมให้กระบวนการแก้ไข
 พื้นฟูผู้ต้องขังมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ตารางที่ 4.29

จำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทัศนะของผู้ต้องขังป่วย

ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ ต่อระบบงาน

สังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อ ระบบงานสังคมสงเคราะห์ใน ทัศนสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่แน่ ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านภาพรวมของการให้บริการ งานสังคมสงเคราะห์								
1. ท่านได้นำเอาความรู้ที่ได้รับ จากการอบรมของทาง ทัศนสถานฯ ไปใช้ ประโยชน์ในการปฏิบัติตน	26.3 (36)	50.4 (69)	16.8 (23)	4.4 (6)	2.2 (3)	3.94	.897	เห็นด้วย มาก
2. การสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ ท่านสามารถปรับตัวอยู่ ในทัศนสถานฯ ได้ด้วย ความสบายใจ	22.6 (31)	55.5 (76)	17.5 (24)	2.2 (3)	2.2 (3)	3.94	.829	เห็นด้วย มาก
3. งานสังคมสงเคราะห์ทำให้ ท่านรู้สึกว่าจะสังคมยังให้ โอกาสและไม่ทอดทิ้ง ผู้กระทำผิด	33.6 (46)	41.6 (57)	14.6 (20)	5.1 (7)	5.1 (7)	3.93	1.072	เห็นด้วย น้อย
4. ท่านประทับใจกับการบริการ ให้ความช่วยเหลือดูแลของ นักสังคมสงเคราะห์ใน ทัศนสถานฯ	27 (37)	48.2 (66)	16.8 (23)	6.6 (9)	1.5 (2)	3.93	.913	เห็นด้วย มาก

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	ระดับความคิดเห็น							
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
5. นักสังคมสงเคราะห์ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือท่านได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท่านอย่างแท้จริง	24.8 (34)	39.4 (54)	29.9 (41)	2.9 (4)	2.9 (4)	3.80	.946	เห็นด้วยมาก
6. นักสังคมสงเคราะห์ได้มีการติดตามสอบถามผล การให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	19.7 (27)	47.4 (65)	27 (37)	3.6 (5)	2.2 (3)	3.79	.878	เห็นด้วยมาก
7. ทัณฑสถานฯ มีการประชาสัมพันธ์ที่กระจายอย่างทั่วถึงในเรื่องการบริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขัง	21.9 (30)	44.5 (61)	22.6 (31)	2.2 (3)	8.8 (12)	3.69	1.110	เห็นด้วยมาก
8. รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานฯ มีเพียงพอกับความต้องการของท่าน	23.4 (32)	40.1 (55)	23.4 (32)	8.8 (12)	4.4 (6)	3.69	1.061	เห็นด้วยมาก
9. เมื่อดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังแล้ว นักสังคมสงเคราะห์จะหยุดการให้ความช่วยเหลือทันทีและไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ต้องขังอีก	14.6 (20)	30.7 (42)	32.8 (45)	14.6 (20)	7.3 (10)	3.31	1.115	เห็นด้วยปานกลาง

$\bar{X}$ รวม 3.76 S.D. = 0.981

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ทักษะของผู้ต้องขังป่วย ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ ต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ดังนี้

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า ผู้ต้องขังได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของทางทัณฑสถานฯ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติตน อยู่ในระดับเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 26.3 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่าการสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ท่านสามารถปรับตัวอยู่ในทัณฑสถานฯ ได้ด้วยความสบายใจ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 22.6 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า งานสังคมสงเคราะห์ ทำให้ผู้ต้องขังรู้สึกว่ามีโอกาส และไม่ทอดทิ้งผู้กระทำผิด อยู่ในระดับ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 41.6 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 33.6 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า ผู้ต้องขังประทับใจกับการบริการให้ความช่วยเหลือดูแลของนักสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถาน อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า นักสังคมสงเคราะห์ให้การสงเคราะห์ช่วยผู้ต้องขังได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ต้องขังอย่างแท้จริง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 29.9 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า นักสังคมสงเคราะห์ได้มีการติดตามสอบถามผลการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 27.0 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทักษะเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทักษะในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ว่า ทัณฑสถานฯ มีการประชาสัมพันธ์ที่กระจายอย่างทั่วถึงในเรื่องการให้บริการและการสงเคราะห์

ช่วยเหลือผู้ต้องขัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาอยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 22.6 โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ ว่ารูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานฯมีเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขัง อยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่แน่ใจเป็นจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 23.4 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69

- กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติในภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ เมื่อดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังแล้ว นักสังคมสงเคราะห์จะหยุดการให้ความช่วยเหลือทันทีและไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ต้องขังอีก อยู่ในระดับไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 30.7 โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ย 3.31

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ เห็นด้วย เป็นอย่างมาก ($\bar{X} = 3.76$) ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น ผู้ต้องขังป่วยได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของทางทัณฑสถานฯ ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติตนและการสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังป่วยสามารถปรับตัวอยู่ในทัณฑสถานฯ ได้ด้วยความสบายใจ ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมา งานสังคมสงเคราะห์ทำให้ผู้ต้องขังป่วยรู้สึกว่าการสังคมยังให้โอกาสและไม่ทอดทิ้งผู้กระทำผิด ($\bar{X} = 3.93$) และระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ เมื่อดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังแล้ว นักสังคมสงเคราะห์จะหยุดการให้ความช่วยเหลือทันที และไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ต้องขังอีก ($\bar{X} = 3.31$) แสดงให้เห็นว่ากระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ มีระบบที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยผู้ต้องขังสามารถนำเอาความรู้ประสบการณ์ที่ดีมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้ ทั้งระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำและภายหลังปล่อยตัวโดยไม่กระทำผิดซ้ำ และที่สำคัญผู้ปฏิบัติงานมีความเป็นมืออาชีพ ดังภารกิจและวิสัยทัศน์ของกรมราชทัณฑ์ในการเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมแก้ไขและพัฒนา พฤตินิสัยผู้ต้องขังเพื่อคืนคนดีมีคุณค่าสู่สังคม แต่การติดตามประเมินผลการสงเคราะห์ช่วยเหลือยังควรต้องมีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นโดยอาจมีการชี้แจงเผยแพร่ข้อมูลและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังได้ทราบข้อมูล และมีการวางแผนกระบวนการทำงานให้มีความต่อเนื่องและสรุปเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ทราบ และมีความเข้าใจในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของ กรมราชทัณฑ์ และผู้ปฏิบัติงานจะได้ทราบข้อบกพร่องหรือปัญหาอุปสรรคในการทำงานซึ่งจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขได้ทันต่อสถานการณ์

ตารางที่ 4.30

สรุปรวมจำนวน ร้อยละค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติ
ของผู้ต้องขังป่วย ทั้ง 4 ด้าน ต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์
ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

สรุปทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านผู้ให้บริการ (ตัวนักสังคมสงเคราะห์)	3.97	.812
2. ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการวิธีการ บริการ ระยะเวลาการให้บริการ)	3.88	.889
3. ด้านสถานที่ในการให้บริการ	3.82	.950
4. ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์	3.76	.981
เฉลี่ยรวม	3.85	.908

จากตารางที่ 4.30 พบว่า โดยภาพรวมทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.85$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านผู้ให้บริการ (ตัวนักสังคมสงเคราะห์) เห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ วิธีการ บริการ ระยะเวลาการให้บริการ) เห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.88$) ด้านสถานที่ในการให้บริการ เห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.82$) และน้อยที่สุดคือ ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ เห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.76$) ตามลำดับ

สรุปได้ว่า ผู้ต้องขังป่วยสนใจให้ความสำคัญกับผู้ให้บริการคือตัวนักสังคมสงเคราะห์ เป็นอย่างมากและมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ให้บริการ นั้นย่อมแสดงให้เห็นว่านักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพเป็นอย่างดีโดยปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ ที่กำหนดได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีความประพฤติเหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดี มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ วิธีการ บริการ ระยะเวลาการให้บริการ) ผู้ต้องขังก็ให้ความสำคัญรองลงมา ซึ่งถึงแม้ว่าระบบการบริการจะดีแต่ถ้าผู้ให้บริการไม่ใส่ใจผู้รับบริการ ความประทับใจในการบริการก็จะไม่เกิดขึ้น ซึ่งในการบริการของนักสังคมสงเคราะห์เมื่อผู้ต้องขังมีปัญหาความเดือดร้อนก็จะได้รับการช่วยเหลือเป็นอย่างดี โดยให้ผู้ต้องขัง

ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ และได้รับการความช่วยเหลืออย่าง สะดวกรวดเร็ว ส่วนด้านสถานที่ในการให้บริการ ทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้จัดให้มีห้อง หรือสถานที่เฉพาะ มีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ และ ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ ผู้ต้องขังป่วยมองว่านักสังคมสงเคราะห์ให้การ สงเคราะห์ช่วยเหลือได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง มีความต่อเนื่อง สม่่าเสมอ รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์มีเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังป่วย แสดงให้ เห็นว่ากระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังของกรมราชทัณฑ์ มีระบบที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดย ผู้ต้องขังสามารถนำเอาความรู้ประสบการณ์ที่ดีมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้ ทั้งระหว่างต้องโทษ อยู่ในเรือนจำและภายหลังปล่อยตัว เป็นการป้องกันการกระทำ ผิดซ้ำ อีกทางหนึ่งด้วย

การอภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “ทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาทัศนะของผู้ต้องขังป่วยที่มีต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อความสัมพันธ์ต่อทัศนะของผู้ต้องขังป่วย ในทัศนสถาน โรงพยาบาลราชทัณฑ์กับระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์
3. เพื่อแสวงหาแนวทางในการปฏิบัติงานที่เหมาะสม และนำมาพัฒนาระบบงาน สังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการอภิปรายผลการศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์การศึกษาคือจะใช้กรอบแนวคิดเป็น แนวทางหลักในการอภิปรายผล รวมทั้งการนำผลการศึกษาจากข้อมูลแบบสอบถาม และแนวคิด หรืองานวิจัย ที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนการศึกษา เพื่อสามารถตอบวัตถุประสงค์ในการศึกษาคั้งนี้

1. **ทัศนะของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาล ราชทัณฑ์**

พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีทัศนะเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.85$) ในทุกด้าน ดังนี้

1) ด้านผู้ให้บริการ คือนักสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถาน โดยผู้ต้องขังป่วยส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.79$) ว่าผู้ให้บริการ คือนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพอย่างดี เป็นผู้ที่มีความรู้ทั่วไปอย่างกว้างขวาง และทันเหตุการณ์อยู่เสมอ มีการพูดจาสุภาพ อ่อนโยน โดยไม่ใช้ความรุนแรง มีการวางตัวเหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง และเป็นแบบอย่างที่ดี โดยนักสังคมสงเคราะห์สามารถช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วย ในการแก้ไขปัญหาได้ และเมื่อผู้ต้องขังมีปัญหาหรือความลำบากจะเล่าให้นักสังคมสงเคราะห์ฟัง เพราะนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้มีน้ำใจ เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผู้ต้องขังป่วย จึงมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์

2) ด้านระบบการให้บริการ (ขั้นตอนการให้บริการ หลักการ วิธีการบริการ ระยะเวลาการให้บริการ) โดยผู้ต้องขังป่วยส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.88$) ว่าเมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี นักสังคมสงเคราะห์ได้เปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือ รับฟังความคิดเห็นของผู้ต้องขังป่วยเสมอ ผู้ต้องขังได้รับการชี้แจงจากนักสังคมสงเคราะห์ในเรื่องสิทธิและบริการต่าง ๆ ผู้ต้องขังป่วยได้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์อย่างสะดวกรวดเร็ว นักสังคมสงเคราะห์มีความรับผิดชอบในการทำการกลุ่มบำบัดและการให้บริการเป็นอย่างดี

3) ด้านสถานที่ในการให้บริการ โดยผู้ต้องขังป่วยส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.82$) ว่า ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ได้จัดให้มีห้องหรือสถานที่เฉพาะ เพื่อการสัมภาษณ์ให้การปรึกษาแนะนำผู้ต้องขังป่วย สถานที่ปฏิบัติงานของนักสังคมสงเคราะห์มีความเหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและในทัณฑสถานจัดให้มีสถานที่หรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องขังสามารถติดต่อกับนักสังคมสงเคราะห์ได้หลายทาง เช่นติดต่อทางตู้แดงเพื่อให้ผู้ต้องขังยื่นคำร้องหรือติดต่อผ่านฝ่ายควบคุม และติดต่อกับนักสังคมสงเคราะห์โดยตรงเป็นต้น

4) ด้านภาพรวมของการให้บริการงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ โดยผู้ต้องขังป่วยส่วนใหญ่มีทัศนคติเห็นด้วยอย่างมาก ($\bar{X} = 3.76$) ว่านักสังคมสงเคราะห์ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือได้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริงเมื่อดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังแล้ว ไม่แนใจว่า นักสังคมสงเคราะห์จะหยุดการให้ความช่วยเหลือทันทีหรือไม่ และไม่ได้ติดต่อสัมพันธ์กับผู้ต้องขังอีก แต่จากข้อมูลการสัมภาษณ์นักสังคมสงเคราะห์พบว่า นักสังคมสงเคราะห์ได้มีการติดตามสอบถามผลการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แต่ผู้ต้องขังอาจจะไม่ทราบ เพราะไม่ได้มีการแจ้งอย่างเป็นทางการที่ชัดเจน ผู้ต้องขังป่วยมีความประทับใจกับการบริการให้ความช่วยเหลือดูแลของนักสังคมสงเคราะห์

ในทัศนสถาน ผู้ต้องขังได้นำเอาความรู้ที่ได้รับจากการอบรมของทัศนสถานไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติตน การสังคมสงเคราะห์ช่วยให้ผู้ต้องขังสามารถปรับตัวอยู่ในทัศนสถานได้ด้วยความสบายใจ งานสังคมสงเคราะห์ทำให้ผู้ต้องขังรู้สึกว่าการสังคมยังให้โอกาสและไม่ทอดทิ้งผู้กระทำผิด รูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานมีเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขัง และทัศนสถานมีการประชาสัมพันธ์ที่กระจายอย่างทั่วถึงในเรื่องการบริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขัง

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์

1) ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ต้องขังป่วยที่เข้ารับการรักษาในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์

ผลการศึกษาพบว่า ประชากรเป็นกลุ่มผู้ต้องขังป่วยทางกาย ที่เข้ารับการรักษาในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์และเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะสามารถให้ข้อมูลได้มีจำนวน 137 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 77.4 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 22.6 ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.8 รองลงมาอายุระหว่าง 31-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30.65 รองลงมาอยู่ในเขต ภาคเหนือคิดเป็นร้อยละ 13.6 เนื่องจากทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้รับบริการส่วนใหญ่จึงอยู่ในเขตภาคกลางและกรุงเทพมหานคร ส่วนภาคอื่น ๆ ถ้าผู้ต้องขังโทษไม่สูงมาก ก็สามารถส่งเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐในเขตพื้นที่นั้น ๆ ได้แต่ต้องจัดอัตราค่าส่งเจ้าหน้าที่ไปควบคุม ณ โรงพยาบาลนั้น ๆ เอง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 83.2 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ 8.8 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 32.1 รองลงมา ชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 25.5 ผู้ต้องหาส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อยส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ไม่เป็นหลักแหล่งมั่นคง ทำให้มีรายได้น้อยจึงหันมาประกอบอาชีพที่ผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 20.4

เนื่องจากทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ต้องขังทั่วประเทศ และโรคที่เข้ารับการรักษามากที่สุดคือ โรคเอดส์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการสำส่อนทางเพศ การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน การใช้สารเสพติด ซึ่งพฤติกรรมการกระทำดังกล่าวส่วนใหญ่จะเกิดกับกลุ่มวัยรุ่นคนหนุ่มสาวคนโสดยังไม่มีครอบครัว

อาชีพเดิมก่อนต้องโทษ ส่วนใหญ่เคยประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 61.3 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 16.2 ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ผู้ต้องขังมี

การศึกษาน้อย ทำให้มีการประกอบอาชีพที่ไม่มั่นคง เช่น การรับจ้างทั่วไปและส่งผลต่อรายได้ด้วย รายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5,001 บาท-7,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็น ร้อยละ 21.2 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ย 7,001 บาท ถึง 9,000 บาท ต่อเดือน ซึ่งส่วนใหญ่รายได้จะไม่มากนักเมื่อศึกษาต่อเนื่องจากระดับการศึกษาและอาชีพแล้ว ส่งผลให้มีรายได้น้อยตามมา

2) ปัจจัยด้านคดี พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ มีประเภทของการกระทำ ผิดในคดี พ.ร.บ.ยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 56.9 รองลงมา กระทำผิดในประเภทความผิดต่อทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 21.2 เนื่องจากกลุ่มผู้ต้องขัง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยรุ่นและมีพฤติกรรมยุ่งเกี่ยวกับ ยาเสพติด และจากสถิติผู้กระทำผิดของกรมราชทัณฑ์ พบว่าคดีเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดเป็นคดีที่มีสถิติสูงที่สุด

จำนวนครั้งที่เคยต้องโทษพบว่า ส่วนใหญ่ต้องโทษครั้งแรก คิดเป็นร้อยละ 66.4 รองลงมาเคยต้องโทษเป็นครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 18.2 จากข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง ของ กรมราชทัณฑ์มีจำนวนไม่มาก และข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ ผู้ต้องขังโดยตรง ซึ่งยังไม่ได้มีการตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานอื่น โดยในบางครั้งผู้ต้องขังอาจให้ ข้อมูลไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

ชั้นของผู้ต้องขังพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาชั้นกลาง คิดเป็นร้อยละ 22.6

ระยะเวลาที่กำหนดโทษจำคุกพบว่า ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่กำหนดโทษจำคุกเฉลี่ย 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.6 รองลงมาเฉลี่ย 11-12 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.8 เนื่องจากผู้ต้องขังคดี เกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติด ประเภทผู้เสพ หรือผู้ค้ารายย่อยโทษจะไม่สูงมากนัก

ระยะเวลาที่ผู้ต้องขังถูกจำคุกมาแล้วพบว่า ส่วนใหญ่ถูกจำคุกมาแล้วเฉลี่ยน้อย กว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.4 รองลงมาเฉลี่ย 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.9

ประวัติการเจ็บป่วยของผู้ต้องขังก่อนต้องโทษพบว่า ส่วนใหญ่ป่วยด้วยโรคทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมาโรคติดเชื้อเอชไอวี วัณโรค คิดเป็นร้อยละ 19.0

ประวัติการเข้ารับการรักษา ก่อนต้องโทษตามประเภทของโรงพยาบาล พบว่า ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาสถานที่อื่น เช่น วัด บ้าน ไม่ได้รับการรักษา คิดเป็นร้อยละ 24.8 เนื่องจากผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกรรมาชีพเป็น ผู้ใช้แรงงานมีรายได้ไม่มากเมื่อเจ็บป่วยก็จะใช้บริการของโรงพยาบาลของรัฐเนื่องจากราคา ค่าบริการ ไม่แพง

ผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยและเข้ารับการรักษาที่ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ส่วนใหญ่ เจ็บป่วยด้วยโรคติดเชื้อเอชไอวี วัณโรค คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมาโรคทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 29.2

ซึ่งโรคที่เจ็บป่วยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับอายุคือ กลุ่มวัยรุ่น วัยทำงาน วัยกลางคนตอนต้น ที่ชอบเที่ยวเตร่ใช้สารเสพติดมักเจ็บป่วยเป็นโรคติดเชื้อต่าง ๆ

จำนวนเจ้าหน้าที่ด้านสังคมสงเคราะห์ที่มีเพียงพอกับความต้องการขอรับบริการสงเคราะห์ของผู้ต้องขังในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์พบว่าส่วนใหญ่ตอบว่า จำนวนนักสังคมสงเคราะห์เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 74.5 รองลงมาคือไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 25.5 เนื่องจากเจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มีจำนวน 4 คน ซึ่งถือว่ามีความมากกว่าเรือนจำ / ทัณฑสถานอื่น ๆ และการปฏิบัติของนักสังคมสงเคราะห์ในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นลักษณะกลุ่มมากกว่าการทำรายบุคคล ซึ่งการสงเคราะห์รายบุคคลจะเป็นเฉพาะรายที่มีปัญหาเท่านั้น

จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านอื่น ๆ มีจำนวนเพียงพอในการให้บริการกับผู้ต้องขังในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ พบว่าส่วนใหญ่จำนวนเจ้าหน้าที่มีเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 68.6

รองลงมาคือไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 31.4 เนื่องจากทัณฑสถานโรงพยาบาลเป็นทัณฑสถานที่เน้นการบำบัดดูแลรักษาไม่เน้นการควบคุม ดังนั้นเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการดูแลผู้ต้องขังอย่างเต็มที่ ความคล้ายคลึงกันของสถานที่บริเวณภายในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์กับโรงพยาบาลภายนอก พบว่าส่วนใหญ่ ตอบว่ามีความคล้ายคลึงกัน คิดเป็นร้อยละ 67.2 รองลงมา มีลักษณะแตกต่างกัน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้มีการพัฒนาทั้งทางด้านบุคลากร เครื่องมือ งบประมาณ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณอุปกรณ์เครื่องมือ จากองค์กรภายนอกทำให้กระบวนการดูแลรักษาที่มีความใกล้เคียงกับโรงพยาบาลภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุทิสรา มณีเพชร (2546, บทคัดย่อ) เรื่อง ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่องานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร พบว่า เจ้าหน้าที่เรือนจำมีความรู้ความเข้าใจต่องานสังคมสงเคราะห์ และมีทัศนคติเห็นด้วยต่อแนวทางในการพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริการ เป็นต้น ทั้งนี้ ทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ได้มีการพัฒนาระบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ระบบการบริการต่าง ๆ มีความสอดคล้องคล้ายคลึงกับโรงพยาบาลภายนอกเป็นอย่างมาก

การให้บริการด้านการรักษาพยาบาลของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์พบว่าส่วนใหญ่ตอบว่าอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมาตอบว่าดีมาก คิดเป็นร้อยละ 34.3 การดูแลรักษาพยาบาลของทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์เป็นการดูแลกลุ่มผู้ต้องขังที่เจ็บป่วยเป็นการเฉพาะและหากเจ็บป่วยด้วยโรคร้ายแรงเครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอก็สามารถประสาน

การส่งต่อ ในการรักษาพยาบาลไปยังโรงพยาบาลทั่วไปภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญเฉพาะทางได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิชุดา วารุณประภา (2540, บทคัดย่อ) เรื่อง ปัญหาและความต้องการบริการสังคมสงเคราะห์ของผู้ป่วยเรื้อรัง ณ โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า พบว่า ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในด้านการแก้ไขและป้องกันปัญหาโดยประสานงานกับบุคลากรทางการแพทย์และหน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่ให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยได้

3) ปัจจัยด้านการรับบริการงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของผู้ต้องขังป่วยต่อระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 64.94$) ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ กลุ่มประชากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ โดยเคยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของงานสังคมสงเคราะห์ที่นักสังคมสงเคราะห์ได้จัดขึ้นและรู้จักงานสังคมสงเคราะห์ก่อนที่จะเข้ารับการรักษาในทัศนสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 59.85$) แสดงให้เห็นว่านักสังคมสงเคราะห์มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและได้นำเอากระบวนการทางสังคมสงเคราะห์มาปรับประยุกต์ใช้กับผู้ต้องขังป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านความถี่ในการขอรับบริการสงเคราะห์ส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับนักสังคมสงเคราะห์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 54.51$) โดย เมื่อมีปัญหาความเดือดร้อนจะนึกถึงนักสังคมสงเคราะห์ก่อนเจ้าหน้าที่อื่นในทัศนสถาน และเคยได้รับบริการด้านสังคมสงเคราะห์ในทัศนสถานโรงพยาบาลมากกว่าหนึ่งครั้งเนื่องจากนักสังคมสงเคราะห์มีการปฏิบัติงานที่กระจายอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ ตามหลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์

3. ด้านปัญหาความต้องการ ในการขอรับบริการด้านสังคมสงเคราะห์จากนักสังคมสงเคราะห์โดยส่วนใหญ่ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 72.50$) เมื่อมีปัญหา นักสังคมสงเคราะห์จะให้คำแนะนำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ นักสังคมสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือในการติดต่อกับญาติให้กับผู้ต้องขังป่วย จัดหาทรัพยากรภายนอกเข้ามาสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขัง มีการเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมให้กับผู้ต้องขังทุกคนแสดงให้เห็นว่านักสังคมสงเคราะห์มีปรัชญาและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตามหลักการและกระบวนการทางสังคมสงเคราะห์อย่างเหมาะสมสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์

4. ด้านรูปแบบบริการที่ได้รับจากงานสังคมสงเคราะห์ ผู้ต้องขังป่วยส่วนใหญ่ ทราบว่ารูปแบบบริการที่ได้รับจากงานสังคมสงเคราะห์ ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์มี อย่างหลากหลาย มีความเป็นธรรมชาติ สามารถแก้ไขปัญหให้กับผู้ต้องขังได้อย่างแท้จริง และมีความรู้ ความเข้าใจในรูปแบบของงานสังคมสงเคราะห์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 72.90$) โดยมี วัตถุประสงค์ มุ่งช่วยเหลือผู้ต้องขังให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัตภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถาน มีการประชาสัมพันธ์งานสังคมสงเคราะห์ให้ผู้ต้องขังทราบอย่าง กระจายทั่วถึง เป็นการทำงานในเชิงรุกทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค โดยรูปแบบของงานสังคม สงเคราะห์มีเพียงพอกับความต้องการของผู้ต้องขังทุกประเภท ทุกเพศ ทุกวัย เช่นผู้ต้องขังสูงอายุ พิการ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ต้องขังไม่มีญาติเยี่ยม ผู้ต้องขังป่วยจิต ป่วยกาย เป็นต้น ซึ่งการให้ความ ช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาความเดือดร้อนเป็นงานสังคมสงเคราะห์อย่างหนึ่ง และงานสังคมสงเคราะห์ ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือด้วยเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ เท่านั้น การให้คำปรึกษาแนะนำก็เป็นส่วนหนึ่ง ของการให้ความช่วยเหลือทางสังคมสงเคราะห์ด้วย ซึ่งงานสังคม สงเคราะห์มีรูปแบบวิธีการที่ หลากหลาย เนื่องจากการทำงานกับมนุษย์เพื่อให้เขาสามารถฟื้นฟูพัฒนาศักยภาพของตนเองให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม ไม่กระทำผิดซ้ำ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวไม่มี รูปแบบวิธีการที่ตายตัวแน่นอน โดยต้องมีการปรับประยุกต์ใช้ทฤษฎี แนวคิด วิธีการต่าง ๆ มาใช้ให้ เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับมูลเหตุหรือปัจจัยภูมิหลังของแต่ละบุคคล และคนแต่ละคนก็มี ลักษณะเฉพาะของตนเอง ที่ไม่เหมือนกัน แต่เมื่อผู้ต้องขังป่วยมีปัญหา ความเดือดร้อนก็สามารถ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้โดยอาศัยวิธีการทางสังคมสงเคราะห์ ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังคลายความทุกข์ได้ แก้ไขปัญหาทางจิตได้ เมื่อมีความเครียดทุกขหรือใจ ดังนั้นผู้ต้องขังจึงยอมรับว่างานสังคม สงเคราะห์ มีส่วนช่วยแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้ โดยนักสังคม สงเคราะห์ในทัณฑสถานมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญคือ การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาผู้ต้องขัง จัดให้มีดนตรี กีฬา การออกกำลังกาย ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งของงานสังคมสงเคราะห์ด้วย

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของผู้ต้องขังป่วย

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ต้องขังป่วยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์ในทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์ใน ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1) ด้านความล่าช้า ในการให้บริการหรือการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือมักไม่ทัน เหตุการณ์ เนื่องจากระบบราชการมักมีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน มีการนำเสนอตามลำดับสายบังคับ

ปัญหา มีข้อจำกัดด้านเวลา และการให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังป่วยบางครั้งต้องมีการประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนหน่วยงานระหว่างประเทศ บางครั้งกว่าจะมีการตอบรับการให้ความช่วยเหลือ อาจจะมีมูลค่าค่าเช่าและมีขั้นตอนซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ หรือกำจัดได้ยาก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังป่วยได้มีข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขไว้ ดังนี้

1.1) ควรมีการลดขั้นตอนในการปฏิบัติงานบางขั้นตอนที่ไม่สำคัญจำเป็นลง เพื่อให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.2) ควรมีการจัดระบบกระบวนการทำงานใหม่ให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

1.3) ควรมีการจัดทำแผนผังกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการทำงานไว้อย่างชัดเจนโดยแสดงขั้นตอนไว้ให้ผู้ต้องขังทราบว่า ต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง ซึ่งเมื่อทราบขั้นตอนโดยละเอียดชัดเจนแล้ว จะส่งผลให้การดำเนินงานมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

1.4) ควรมีการส่งเสริมกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการสงเคราะห์ช่วยเหลือ ให้สามารถให้ปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชาต้องมีความใส่ใจ ให้ความสนใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์หรือผู้ให้การช่วยเหลืออย่างจริงจัง

2) ด้านขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่มีหลายขั้นตอนทำให้ความยุ่งยากในการปฏิบัติงาน เนื่องจากกระบวนการปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ต้องมีความละเอียดอ่อนเพราะการปฏิบัติต่อมนุษย์ซึ่งมีลักษณะเป็นปัจเจกบุคคลมีความแตกต่างกันเป็นลักษณะเฉพาะ ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความละเอียดรอบคอบและมีข้อมูลที่ชัดเจน ดังนั้นกว่าจะได้ข้อเท็จจริงเพื่อวิเคราะห์และวางแผนแนวทางการช่วยเหลือจำเป็นต้องใช้ระยะเวลา เพราะหากการดำเนินงานผิดพลาดย่อมเกิดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการและอาจยากแก่การแก้ไขได้ ประกอบกับบางประเด็นวิธีการใดวิธีการหนึ่งก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของมนุษย์ได้อาจต้องมีหลาย ๆ วิธีการมาผสมผสานและประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมมากที่สุด ดังนั้นการให้บริการแต่ละรายการจึงไม่สามารถกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนชัดเจนได้ ซึ่งผู้รับบริการอาจไม่เข้าใจแต่ผู้ต้องขังก็ได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานไว้ ดังนี้

2.1) ปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้ต้องขังทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้ง่ายยิ่งขึ้น

2.2) ปรับลดขั้นตอนบางอย่างที่อาจมีความซ้ำซ้อนลง ลดระยะเวลาลดขั้นตอนลงให้มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

3) ด้านเอกสาร ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มักขาดเอกสารที่สำคัญซึ่งใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือเช่นบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน บัตรประจำตัวคนพิการ บัตรประกันสุขภาพ หรือเอกสารอื่น ๆ ที่ทางราชการออกให้ เนื่องจากในกรณีนี้การให้บริการสงเคราะห์ช่วยเหลือ บางสิ่งบางอย่างบางกรณี ทัศนสถานไม่มีทรัพยากรเพียงพอหรือมีข้อมูลไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เฉพาะทาง และจำเป็นต้องประสาน ส่งต่อหน่วยงานหรือองค์กรภายนอกที่มีบทบาทหน้าที่เฉพาะด้านในการสงเคราะห์ในการสงเคราะห์ช่วยเหลือต่อ เช่น ผู้ต้องขังพิการ ทูปลาภาพที่ต้องจดทะเบียนคนพิการ เพื่อรับสิทธิในการทำกายอุปกรณ์เทียมหรือซ่อมแซมกายอุปกรณ์เทียม ซึ่งต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและเป็นหน่วยงานเฉพาะด้านในการดูแลช่วยเหลือ และจำเป็นต้องใช้เอกสารหลักฐานสำคัญหลายอย่างจำเป็นต้องให้ผู้ต้องขังจัดหามาให้พร้อม เพื่อความสะดวกและรวดเร็วตรงตามเงื่อนไขขององค์กรที่ประสานความร่วมมือไปทำให้เป็นปัญหาของผู้ต้องขังอันเป็นผลต่อเนื่องมาจากในระหว่างที่ผู้ต้องขังถูกจับกุมตัวเมื่อกระทำความผิดมักมีการปิดชื่อ สกุล เพื่อมิให้มีการสืบสวนถึงผู้บงการที่อยู่เบื้องหลังหรือเกิดความอับอายไม่ต้องการให้ญาติพี่น้องรู้ จึงมักทำลายหลักฐานข้อมูลส่วนบุคคลของตนเช่น ทั้งบัตรประจำตัวประชาชน ใช้ชื่อ สกุลปลอม ที่อยู่ปลอม เป็นต้น ทำให้เจ้าหน้าที่นักสังคมสงเคราะห์ต้องมีปัญหาอุปสรรคในการค้นหาเอกสาร ส่งผลกระทบต่อกรได้รับการบริการของผู้ต้องขังเกิดความล่าช้า และผู้ต้องขังได้เสนอปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

- ปัญหาอุปสรรค

ในการจัดหาเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของผู้ต้องขังจำเป็นต้องมีการติดต่อ ขอความร่วมมือกับญาติผู้ต้องขังในการจัดหาและจัดส่ง ผู้ต้องขังบางคนไม่มีญาติ ติดต่อญาติไม่ได้ หรือ จำที่อยู่ญาติไม่ได้ ญาติย้ายที่อยู่การติดต่อญาติของผู้ต้องขังจึงเป็นไปด้วยความยากลำบากเกิดความล่าช้าทำให้ผู้ต้องขังขาดเอกสารหลักฐานสำคัญ ส่งผลให้ผู้ต้องขังขาดโอกาสการได้รับการสงเคราะห์ช่วยเหลือในบางอย่างต่อเนื่อง

- ข้อเสนอแนะ

นักสังคมสงเคราะห์ควรดำเนินการให้สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ต้องขังไปก่อนหรือประสานการส่งต่อเพื่อให้ได้รับการช่วยเหลือก่อนแล้วค่อยดำเนินการเรื่องเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ภายหลัง

4) ด้านผู้ต้องขัง ผู้ต้องขังบางคนรู้สึกอายหรือไม่กล้าติดต่อขอรับการช่วยเหลือแม้ว่าเจ้าหน้าที่ในทัศนสถาน จะแจ้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ต้องขังทุกคนได้รับรู้และเข้าใจแล้ว แต่ผู้ต้องขังบางคนมีความรู้สึกว่าการขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐเป็นการลดเกียรติศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตนจึงไม่ประสงค์จะขอความช่วยเหลือ แต่ในผู้ต้องขังรายที่มีความเดือดร้อนและอาจ

ส่งผลกระทบต่อการทำงานของทัศนสถาน นักสังคมสงเคราะห์ได้พยายามโน้มน้าวและชี้แจงให้ผู้ต้องขังได้ทราบเมื่อประสบปัญหาความเดือดร้อนจริง ๆ และนักสังคมสงเคราะห์ได้ใช้กระบวนการกลุ่มผู้ต้องขังในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อคอยเป็นหูเป็นตาระแวดระวังแทนเจ้าหน้าที่ เนื่องจากผู้ต้องขังอาจมีความไว้วางใจสนิทสนมกับเพื่อนมากกว่าเจ้าหน้าที่ จึงสามารถที่จะทำกลุ่มผู้ต้องขังเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ และแนะนำเพื่อนในทางที่ถูกต้องเหมาะสมได้ต่อไป ทั้งนี้ผู้ต้องขังก็ได้มีข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

4.1) ในกรณีที่ผู้ต้องขังบางคนรู้สึกอายนึกกลัวขอรับความช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่ ทัศนสถานควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังให้มากกว่านี้ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติของผู้ต้องขังให้เกิดความไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่นและเกิดความผ่อนคลายความตึงเครียดลง

4.2) เพื่อเป็นการลดความอายหรือลดการปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่โดยตรงอาจมีการใช้แบบฟอร์มให้ผู้ต้องขังเขียนแล้วยื่นคำร้องขอรับการสงเคราะห์หรือเขียนระบายความคับข้องใจ และมีการตอบกลับจากนักสังคมสงเคราะห์โดยผ่านสื่อการเขียน เป็นต้น ซึ่งในกรณีดังกล่าว นักสังคมสงเคราะห์ก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว แต่อาจยังไม่กระจายทั่วถึงเนื่องจากผู้ต้องขังมีจำนวนมาก

4.3) มีการเสนอให้ผู้ต้องขังอื่นเป็นผู้ประสานหรือเป็นแกนกลางในการประสานระหว่างผู้ต้องขังที่มีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ซึ่งทัศนสถานก็ได้ดำเนินการลักษณะทั้ง 3 ประเด็นนี้แล้วแต่อาจจะน้อยเกินไปและเนื่องจากผู้ต้องขังมีจำนวนมากการเขียนจดหมายสื่อสารอาจจะยังทำให้เกิดความล่าช้าในการให้ความช่วยเหลือได้

4.4) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังนี้

4.4.1) ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อผ่อนคลายความเครียดบ่อย ๆ มากกว่านี้ เพราะอาการเจ็บป่วยของผู้ต้องขังส่งผลให้เกิดความเครียดมาก

4.4.2) ควรมีการตีประกาศหรือจัดทำบอร์ดข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ต้องขังทราบในเรื่องอื่น ๆ ด้วยเช่น เรื่องการพักการลงโทษ หลักเกณฑ์วิธีการที่ชัดเจน การยื่นฎีกาทูลเกล้าขอพระราชทานอภัยโทษ เป็นต้น